

La il·lusió de convertir el teatre en cultura

21 d'octubre del 1988

21



Jordi Coca

Polifacètic escriptor, assagista i expert en arts dramàtiques, Jordi Coca ha estat nomenat nou director de l'Institut del Teatre de Barcelona. Dilluns que ve, a dos quarts de vuit del vespre, se celebrarà l'acte de presa de possessió, amb una lliçó inaugural pronunciada per Fabià Puigserver, a la sala Gran dels Teatres de l'Institut

Montserrat Minobis
Tot just tombant la ratlla del quaranta, Jordi Coca, escriptor, assagista, periodista i expert en arts dramàtiques o teatre, ha estat nomenat nou director de l'Institut del Teatre de Barcelona en substitució de Josep Montanyés, després que l'Institut hagi acabat una etapa de remodelació, relançament i expansió, per començar-ne una de nova amb Jordi Coca al davant.

Donar un cop d'ull a la seva biografia o currículum és una tasca densa i llarga, perquè en Jordi Coca ha treballat molt intensament fins a arribar a aquesta etapa que ha començat fa poc. Guanyador del premi Documenta 1987 amb l'obra *Mal de lluna* (ed. 62, Col. *El Balanci*, núm. 206). Ha escrit abans altres llibres de narracions, textos d'assaig, entrevistes —perquè també ha conreat el gènere periodístic— i traduccions. A més a més, cal afegir un bon munt d'activitats com, per exemple, haver estat comissari de l'exposició *El Teatre Grec de Montjuïc* i director del catàleg (1987) i del Congrés Internacional de Teatre a Catalunya, celebrat el mes de maig del 1985; ha dirigit col·leccions literàries, ha estat cap del Centre d'Investigació, Documentació i Difusió de l'Institut del Teatre, on va ingressar l'any 1964 per començar a treballar-hi uns quants anys més tard, el 1971. I això només és un breu i parcial resum de les moltes coses que el nou director de l'Institut del Teatre ha fet, naturalment, fins ara.

—**Què pretén fer en Jordi Coca a l'Institut del Teatre, després de convenir que ha acabat una etapa i en comença una altra?**

—Almenys això és el que pretenem. Ara, quan l'Institut ha estat adscrit a la Universitat, ens cal —fet ja el procés diguem-ne de modernització i d'adequació i expansió— reformar i reforçar la línia pedagògica. D'aquí a dos anys sortiran els primers llicenciats en arts dramàtiques —ara els títols ja són homologats— i per tant, ens cal consolidar l'ensenyament a tots nivells. I també, tot cal dir-ho, cal remarcar que a partir del mes de gener de l'any 1989, el pròxim, l'Institut esdevindrà un organisme autònom amb personalitat jurídica pròpia.

—**Continuarà, però, essent finançat per la Diputació?**

—Sí, això sí; però això ens permetrà gestionar els nostres recursos amb la qual cosa evitarem la burocràcia administrativa que, en ser lenta, ens impedia agilitar les coses.

—**Ara mateix, com funciona l'Institut?**

—Doncs ja saps que l'Institut està conformant per l'Escola d'Arts Dramàtiques, que engloba interpretació, direcció, mim i pantomima, titelles i escenografia i l'Escola de Dansa; a més dels centres de Terrassa i Vic.

—**Amb quants alumnes?**

—Amb un total d'uns 700

—**Qui s'emporta la palma?**

—Doncs l'Escola de Dansa, amb un alumnat xifrat entre els 300-400 alumnes, majoritàriament noies.

—**Com voleu aquesta reforma pedagògica?**

—Entre d'altres coses i pel fet d'haver estat adscrits a la Universitat, cosa que ja per si mateixa és un gran enriquiment, ens cal remodelar les cinc matèries abans esmentades, que conformen l'apartat d'arts dramàtiques, molt especialment la de titelles i la de d'escenografia, perquè deixin de ser o deixin de tenir només un marcat caràcter artesanal i es vagin convertint en quelcom molt més elaborat, o bé cap a l'ensenyament de la manipulació de qualsevol objecte teatral, dins el món dels titelles, o bé cap al disseny, pel que fa a l'escenografia. Això per una banda. I pel que fa a la dansa, pretenem integrar l'ensenyament de la dansa en els estudis de BUP, ja que moltes de les noies i nois, que comencen molt joves, en edat infantil, no hagin de deixar els estudis per a poder continuar amb la dansa.

—**I això com ho pensem fer?**

—Com que tenim problemes d'espai, segurament haurà de ser mitjançant un conveni amb algun Institut que pugui permetre un horari adaptat a les classes de dansa.

—**Abans deies que l'Institut es convertirà en un organisme autònom. Però, com anirà el finançament?**

—La Diputació continuarà finançant l'Institut, però com ja t'he dit, nosaltres ens podem gestionar totes i cadascuna de les nostres acti-

vitats sense haver de passar per cap departament de la Diputació de Barcelona.

—**Quin pressupost té ara mateix l'Institut?**

—És de 500 milions de pessetes. Ens podem mantenir, però no podem créixer. Convertir-nos en organisme autònom ens permetrà cercar altres mitjans de finançament com sponsors (ara tan de moda la paraula) o bé altres ajuts més o menys institucionals.

—**Teniu alguna mena de tracte amb la Generalitat?**

—Sí, tenim signat un conveni de col·laboració (la temporada de dansa, per exemple, i els Premis Nacionals de Teatre, entre altres). Però aquest conveni crec que l'hem d'aprofundir molt més perquè ens doni més i millors resultats. He de tenir una entrevista amb el director general de Promoció Cultural per tractar, justament, d'aquesta qüestió.

—**I els centres de Terrassa i Vic, també entren en el mateix pressupost?**

—Sí. Els Ajuntaments de les dues poblacions, però, es fan càrrec del manteniment. Pel que fa al de Terrassa puc dir que el dia 22 de novembre serà inaugurat el nou edifici del qual puc afirmar que és el més modern i el millor que hi ha per a l'ensenyament del teatre a tot l'Estat.

—**I a càrrec de qui ha anat la construcció del nou centre?**

—De la Diputació de Barcelona,

però amb un pressupost especial.

—**Deixem un moment el món de l'Institut i del Teatre i parlem una mica de les teves altres activitats, bàsicament les dedicades al món literari. Deixaràs d'escriure, ara?**

—Veuràs, la meua vida d'escriptor ha estat sempre plena de parèntesis. I ho ha estat perquè a mi ja em va bé parar de tan en tan. Això m'ha permès d'escriure sempre el que he volgut i com he volgut, encara que, naturalment, he compaginat la vida d'escriptor amb altres feines.

—**Una vida d'escriptor molt diversificada, per què?**

—Doncs perquè sóc una mica tastaolletes. Encara que reconec que, en diversificar tant la meua obra, corro el perill de no acabar *quallant* mai. Però si vols que et digui la veritat, tampoc es tracta, per mi, de fer carrera.

—**T'atures i res més?**

—Bé, l'any vinent ha de sortir un llibre amb un conjunt de narracions. Però a partir d'aquí m'agafó un any, millor dit, dos anys de vacances o de parèntesi, com et deia abans, per dedicar-me exclusivament a allò que tinc entre mans.

—**Abans de retornar al teatre, digue'm, quines obres teves són les que t'agraden més o n'estàs més satisfet?**

—N'hi ha dues en especial. Hi ha un llibre que va tenir molt mala sort —va ser publicat en males condicions— però que jo estimo molt;

es tracta de *Selva i salonet* (Ed. Robrenyo), que conté les obres *El secret de la cavalleria* i *Iadwiga*. I l'altre és *Mal de lluna* (Ed. 62), novel·la que va guanyar el premi Documenta i que a mi, mal m'està dir-ho, m'agrada molt i crec que és una bona novel·la.

—**Tornem al teatre. Al món del teatre català. Com el veus?**

—Jo crec que el que ens cal és consolidar les línies de professionalització del teatre català, perquè tot just sortint de la dictadura i arribant a la democràcia, el Teatre al nostre país estava marcat i influenciat pels grups independents. I juntament amb la consolidació de la professionalització cal, per sobre de tot, que les institucions tinguin una política teatral clarament marcada i definida —cosa que no han tingut almenys fins ara—. El Teatre Lliure ara i el seu futur no es poden deixar perdre. Jo entenc que haurien de ser el nucli del desplegament teatral del país. Per altra banda, entenc que és molt important i positiu el projecte de Teatre Nacional.

—**Hi creus, doncs?**

—Crec que és un bon projecte, que hi ha, sembla, voluntat política de dur-lo a terme i penso, també, que hi ha al capdavant la persona que pot realitzar-lo. I també voldria dir-te, continuant amb tot l'anterior, que estem molt més bé ara que deu i cinc anys enrera. És clar que si ens comparem amb les activitats teatrals d'altres països com Alemanya, França o Itàlia, nosaltres encara estem a les beceroles... Però ja anem fent i cada vegada millor.

—**Ets optimista...?**

—És clar que ho sóc! Si els projectes que tenim, parlant en termes de país, no són excel·lents de tot el que ja hi ha i tenim, jo crec que el futur del teatre l'hem de veure amb optimisme.

—**I pel que fa a l'Institut del Teatre, com veus o vols el seu futur més immediat?**

—Primer, és un càrrec que em fa il·lusió pel que fa a l'aspecte més personal. Entenc i veig que tinc a les mans una eina grossa, important, de la qual en pots treure moltes coses bones...

—**Com el voldries veure, en definitiva?**

—M'agradaria que es convertís en una escola de categoria europea, amb unes grans publicacions —que ja comencem a tenir—, reorientant-les perquè es convertixin en un referent obligat per als estudiosos, ja sigui en textos clàssics o d'avantguarda; m'agradaria que les escoles funcionessin a ple rendiment i capacitat —cosa que ja fan—, adequant-les a les seves necessitats actuals i més pròximes i amb els millors plans d'estudis. M'agradaria convertir l'Institut del Teatre en una institució cultural amb un pes específic dins el conjunt cultural del país. En definitiva, m'agradaria convertir el teatre en cultura.

Ni més ni menys. Il·lusió, voluntat, ganes de treballar i fer les coses ben fetes, no li'n falten a en Jordi Coca i a l'equip que l'envolta. Estic convençuda que a curt o llarg termini el món del teatre en sortirà beneficiat!